

๒๖ มิถุนายน "วันสุนทรภู่"

นำเสนอเมื่อ : 26 มิ.ย. 2552

วันสุนทรภู่

ตรงกับวันเกิดคือวันที่ 26 มิถุนายนของทุกปี

ปี 2552 เป็นปีที่ 223

พระสุนทรโวหาร นามเดิม ภู่ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า สุนทรภู่ (พ.ศ. 2329-2398) กวีไทยที่มีชื่อเสียงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีผลงานที่มีชื่อเสียงหลายเรื่องได้แก่ พระอภัยมณี นิราศพระบาท นิราศภูเขาทอง ได้รับยกย่องจากองค์การยูเนสโกเป็นบุคคลสำคัญของโลกด้านงานวรรณกรรม เมื่อ พ.ศ. 2529

ประวัติสุนทรภู่(โดยสังเขป)

สุนทรภู่ เกิดในรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันจันทร์ เดือน 8 ขึ้น 1 ค่ำ ปีมะเมีย จุลศักราช 1148 เวลาเช้า 2 โมง (ตรงกับวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329) ณ บริเวณด่านเหนือของพระราชวังหลัง (ซึ่งเป็นบริเวณสถานีรถไฟบางกอกน้อยปัจจุบันนี้) ถึงแก่กรรมเมื่อ

พ.ศ. 2398 รวมอายุได้ 69 ปี

บิดาของสุนทรภู่เป็นชาวนครบุรี อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มารดาเป็นชาวเมืองอื่น สุนทรภู่เกิดเมื่อหลังจากได้สร้างกรุงรัตนโกสินทร์แล้ว 4 ปี แล้วต่อมาในภายหลังบิดามารดาได้หย่าร้างกัน บิดาออกไปบวชอยู่ที่วัดป่ากร่างอันเป็นภูมิลำเนาเดิม ส่วนมารดาได้เข้าไปอยู่ในพระราชวังหลัง ถวายตัวเป็นนางนมของพระองค์เจ้าหญิงจงกล พระธิดาในเจ้าฟ้ากรมหลวงอนุรักษ์เทเวศร์ ดังนั้นสุนทรภู่จึงได้อยู่ในพระราชวังหลังกับมารดา และได้ถวายตัวเป็นข้าในกรมพระราชวังหลัง

เมื่อสุนทรภู่อายุได้ประมาณ 2 ขวบ มารดาได้นำไปฝากให้เรียนหนังสือกับพระในสำนักวัดชีปะขาว (ซึ่งต่อมาได้รับพระราชทานนามในรัชกาลที่ 4 ว่า วัดศรีสุดาราม อยู่ริมคลองบางกอกน้อย) ต่อมาได้เข้ารับราชการเป็นเสมียนนายระวางกรมพระคลังสวน ในกรมพระคลังสวน แต่ไม่ชอบทำงานอื่นนอกจากแต่งบทกลอน ซึ่งสามารถแต่งได้ดี ตั้งแต่ยังรุ่นหนุ่ม

กุฏิวัดเทพธิดารามที่สุนทรภู่บวชจำพรรษา เป็นสถานที่ค้นพบวรรณกรรมที่ทรงคุณค่ามากมายเช่น พระอภัยมณี ฯลฯ ที่ท่านเก็บซ่อนไว้ใต้เพดานหลังคากุฏิของท่าน

กุฏิวัดเทพธิดารามที่สุนทรภู่บวชจำพรรษา เป็นสถานที่ค้นพบวรรณกรรมที่ทรงคุณค่ามากมายเช่น พระอภัยมณี ฯลฯ ที่ท่านเก็บซ่อนไว้ใต้เพดานหลังคากุฏิของท่าน

อนุสาวรีย์สุนทรภู่ที่ วัดศรีสุดาราม

อนุสาวรีย์สุนทรภู่ที่ วัดศรีสุดาราม

ใน พ.ศ. 2359 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 2

สุนทรภู่ได้เข้ารับราชการในกรมอาลักษณ์ได้เป็นขุนสุนทรโวหาร

ระหว่างรับราชการต้องจำคุกเพราะถูกอุทธรณ์ว่าเมาสุราทำร้ายญาติผู้ใหญ่ ภายหลังพ้นโทษ

ได้เป็นพระอาจารย์ถวายอักษรสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอาภรณ์ พระราชโอรสในรัชกาลที่ 2

ในรัชสมัยรัชกาลที่ 3 สุนทรภู่ออกจากราชการและออกบวช

เมื่อลาสิกขาแล้วถวายตัวอยู่กับพระองค์เจ้าลักขณานุคุณได้ปีหนึ่ง

ครั้นเจ้านายพระองค์นั้นสิ้นพระชนม์ สุนทรภู่ก็ขาดที่พึ่งได้รับความลำบากมาก

ต้องลอยเรืออยู่และแต่งหนังสือขายเลี้ยงชีวิต ต่อมาจึงได้รับพระอุปถัมภ์

จากกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. 2394 สุนทรภู่ได้เป็นเจ้ากรมอาลักษณ์ ฝ่ายพระราชวังบวร มีบรรดาศักดิ์เป็น

พระสุนทรโวหาร ผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากสุนทรภู่ (ภู่) จะได้รับนามสกุลคือ "ภู่เรือหงส์"

ตำแหน่งทางราชการ

1. หลวงสุนทรโวหาร - พ.ศ. 2359

2. พระสุนทรโวหาร - พ.ศ. 2394

ผลงาน

- **นิราศ** - นิราศเมืองแกลง นิราศพระบาท นิราศภูเขาทอง นิราศวัดเจ้าฟ้าฯ นิราศอิเหนา นิราศสุพรรณ นิราศพระปฐม นิราศเมืองเพชร รำพันพิราบ
- **นิทาน** - โคบุตร พระอภัยมณี พระไชยสุริยา ลักษณวงศ์ สิงห์ไตรภพ
- **สุภาษิต** - สวัสดิรักษา เพลงยาวถวายโอวาท สุภาษิตสอนหญิง (สุนทรภู่)
- **บทละคร** - อภัยนุราช
- **บทเสภา** - ขุนช้างขุนแผน (กำเนิดพลายงาม) เสภาพระราชพงศาวดาร
- **บทเหกลอม** - เห่เรื่องพระอภัยมณี เห่เรื่องโคบุตร เห่เรื่องจับระบำ เห่เรื่องกาگی

การแปลผลงานของสุนทรภู่เป็นภาษาต่างๆ

มีการแปลผลงานของสุนทรภู่เป็นภาษาต่างๆดังนี้

- ภาษาไทยถิ่นเหนือ พญาพรหมโวหาร
กวีเอกของล้านนาแปลพระอภัยมณีคำกลอนเป็นคำขอตามความประสงค์ของเจ้าแม่ทิพเกสรแต่ไม่จบเรื่อง ถึงแค่อตอนที่ศรีสุวรรณอภิเชกกับนางเกษรา

- ภาษาเขมร ผลงานของสุนทรภู่ที่แปลเป็นภาษาเขมรมีสามเรื่องคือ
 - พระอภัยมณี ไม่ปรากฏชื่อผู้แปล
 - แปลถึงแคตอนที่น่าางผีเสื้อสมุทรลักพระอภัยมณีไปไว้ในถ้ำเท่านั้น
 - ลักษณะวงศ์
 - ออกญาปัญญาธิบดี (แย้ม)
 - สุภาสิตสอนหญิงหรือสุภาสิตฉบับสตรี
 - แปลโดย ออกญาสุตตันตปรีชา (อินทร์)

ขอบคุณ สารประวัติจาก

http://www.tlcthai.com/webboard/view_topic.php?table_id=1&cate_id=109&post_id=30817

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

๒๒๓ ปี สดุดี “สุนทรภู่”

สุนทรภู่ ครอบครอง กระจงอนโลก
 ขจัดโศก สร้างสุข ทุกแหล่งหล้า
 ด้วยสัมผัส ชัดถ้อย ร้อยวาจา
 เป็นมนตรา ชับกล่อม น้อมวิญญาณ
 ทั้งร้อยแก้ว กลอนสรรพ จับนิราศ
 พ่อคือปราชญ์ งานกวี ที่ลือขาน
 ประพันธ์กลอน พระอภัย ใส่นิทาน
 สร้างตำนาน ลือเลื่อง กระจงองไกล
 “เป็นมนุษย์ สดุดีนิยม ที่ลมปาก”

คือคำฝาก บรมครู ผู้ยิ่งใหญ่
ยังประทับ จับจิต สนิทใน
ลูกหลานไทย ได้จดจำ นำเชิดชู
ยี่สิบหก มิถุนา มาบรรจบ
คือวันครบ สองร้อยยี่สิบสามปี ที่โลกรู้
ขอกล่าวคำ ลำนำ บูชาครู
สดุดี สุนทรภู์ ยอดครูกลอน.

.....
ประพันธ์โดย.....นายหนูเหียง ชินแสน ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านหนองจันทน์ สพท. หนองคาย เขต ๓